

LÄRARNAS
RIKSFÖRBUND

Gymnasielärarna som inte får sova

En undersökning om en orimlig arbetsbörda

Innehåll

Innehåll.....	3
Förord	4
Sammanfattning och slutsatser.....	5
Undersökning	6
Lärarnas arbetssituation.....	6
Arbetssituationens påverkan på lärarna.....	8
Metodbeskrivning.....	14
Bilaga: Frågeformulär	16

Gymnasie- lärarna som inte får sova

En undersökning om en orimlig arbetsbörda

Lärarnas Riksförbund, augusti 2019

Förord

Den svenska skolan befinner sig i ett oroande läge. Parallellt med att antalet elever stiger, växer bristen på legitimerade lärare och en kraftig besparingsvåg sveper över Sveriges kommuner. Det är en kombination som inte går ihop. Det riskerar att leda till kännbara och långtgående konsekvenser, inte bara för lärarna utan också för eleverna och i förlängningen för hela Sverige.

Vägen framåt ligger inte i en ökad arbetsbelastning för lärare. Tvärtom. Ska vi ha en skola där alla elever har möjlighet att lyckas behövs det nu akuta satsningar för att komma tillrätta med lärarnas arbetsmiljö. Den tunga arbetsbördan är det främsta skälet till att många lärare väljer att lämna yrket och att för få vill utbildas till lärare. Ska vi verkligen försöka motverka lärarbristen kan vi inte köra slut på de lärare vi har.

Det är högst anmärkningsvärt att arbetsgivare och politiker inte redan gjort mer för att få slut på denna förödande utveckling. Att lärarna har för mycket att göra är trots allt inget nytt fenomen. Verkligheten är att stress och hög arbetsbelastning länge varit ett stort problem. Åtskilliga undersökningar har under de senare åren slagit larm om den ökande arbetsbördan. Lärare brukar toppa listorna över yrkesgrupper som sjukskriver sig på grund av stress eller upplever besvär till följd av sin arbetsituation.

Lärarnas Riksförbunds egna rapporter visar på samma negativa trend. I denna undersökning har cirka 1000 gymnasielärare fått svara på frågor om sin arbetsituation under läsåret 2018/2019. Bilden är mycket tydlig: gymnasielärarnas arbetsbelastning är för tung och många upplever stressrelaterade symptom. Det går ut över kvaliteten på undervisningen och över lärarens sömn och hälsa. Det är inte bara ohållbart utan fullständigt oacceptabelt.

Samtidigt vet vi från våra tidigare undersökningar att stress och hög arbetsbelastning har en negativ påverkan på elevresultaten. Gymnasielärarna har inte den tid som krävs för att se, möta och utmana varje elev och fånga dem som finns i riskzonen för att avbryta sina studier. För eleverna är däremot en engagerad och kunnig gymnasielärare definitivt den viktigaste faktorn för att öka elevernas motivation för sina studier och att lyckas med dem.

De ansvariga, det vill säga stat och huvudmän, måste snarast inse allvaret, ta ett samlat grepp och genomföra åtgärder som leder till en konkret förbättring för lärarna.

Ska vi kunna motverka lärarbristen, varaktigt höja kunskapsresultaten i skolan och få fler elever att nå gymnasieexamen måste läraryrket präglas av goda förutsättningar att planera och följa upp undervisningen – det är så kvalitativ undervisning skapas.

Åsa Fahlén

Ordförande, Lärarnas Riksförbund

Sammanfattning och slutsatser

Denna undersökning är gjord bland ett riksrepresentativt urval om cirka 1000 gymnasielärare. Lärarna har fått svara på frågor om arbetssituation och arbetsbelastning under läsåret 2018/2019.

Centrala resultat:

- Hela 8 av 10 av de tillfrågade gymnasielärarna uppgav att de hade en tung eller mycket tung arbetsbörda under läsåret 2018/2019. Så många som en tredjedel av lärarna hade också fått mer undervisningstid jämfört med föregående läsår.
- Den tunga arbetsbelastningen påverkar lärarnas hälsa och välmående. Så många som 8 av 10 uppgav att arbetssituationen hade negativ påverkan på deras sömn och 6 av 10 hade fysiska besvär som magont och huvudvärk.
- Arbetsbelastningen var också det största skälet till att nästan 8 av 10 hade gått till arbetet trots att de borde ha sjukskrivit sig. För 4 av 10 lärare hade detta dessutom hänt flera gånger under läsåret. När frågan ställs om varför de har arbetat när de var sjuka svarar 7 av 10 att arbetsbördan skulle bli för tung när de återvänder till arbetet.
- En tredjedel av de tillfrågade gymnasielärarna hade varit sjukskrivna på grund av arbetsrelaterad stress någon gång under de senaste tre åren. Det enskilt största skälet till denna stress var hög administrativ arbetsbelastning.
- Över 4 av 10 ansåg att de under läsåret 2018/2019 inte fick ett rimligt antal undervisningstimmar i sitt ämne i förhållande till de mål som eleverna skulle uppnå under kursen. Endast drygt 3 av 10 fick 90 timmar eller mer för sin 100-poängskurs.
- Den tunga arbetsbelastningen verkar även leda till att många lärare funderat på att lämna yrket. Mer än 6 av 10 har övervägt att sluta som lärare under de senaste tre åren. 9 av 10 uppgav att arbetsbelastningen var en anledning.

Lärarnas Riksförbund anser att:

Det krävs akuta åtgärder för att minska lärarnas arbetsbelastning. Undersökningens resultat bekräftar återigen det faktum att lärarnas arbetssituation inte är långsiktigt hållbar. Utifrån undersökningens resultat föreslår Lärarnas Riksförbund följande:

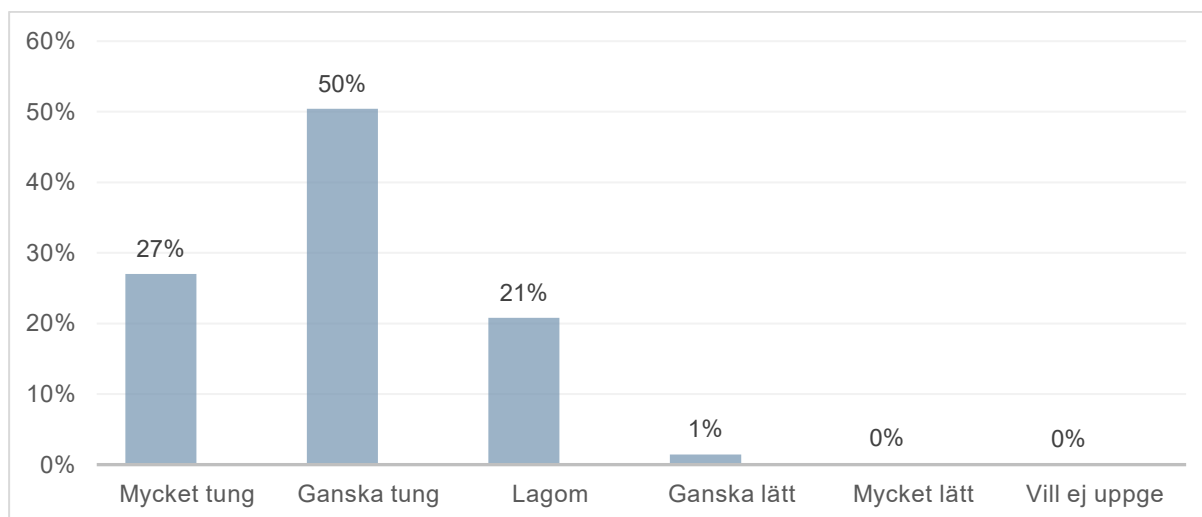
- **Politiker, huvudmän och skolledare måste ta ansvar för att minska lärarnas arbetsbelastning.** En del arbetsuppgifter som idag ligger på lärare bör kunna utföras av andra yrkeskategorier i skolan för att läraren ska kunna fokusera på undervisning och dess för- och efterarbete. Det är av yttersta vikt att huvudmännen satsar på att anställa heltidsmentorer för att avlasta gymnasielärarna. Parallellt måste staten utöka det finansiella stödet för att anställa lärarassistenter. Att lärarna avlastas från mentorskapet och/ eller från administrativa uppgifter betyder inte att lärarna ska undervisa mer. Undervisningsuttaget måste begränsas, en timmes undervisning kräver minst en timmes förberedelse.
- **Gymnasieskolan måste få en timplan.** En bidragande orsak till lärarnas stress är att undervisningstiden de får i sitt ämne inte alltid är tillräcklig i förhållande till de mål som eleverna ska uppnå under kursen. Det är inte rimligt att antalet undervisningstimmar för en och samma gymnasiekurs om 100 poäng idag kan variera från allt mellan 60 och 110 timmar. Därför behövs det en reglering som garanterar att en gymnasiepoäng minst motsvarar en garanterad undervisningstimme. Till exempel måste en 100-poängskurs motsvara minst 100 undervisningstimmar.
- **Lärares undervisningstid måste bestämmas.** Rapporten visar tydligt att antalet lektioner för gymnasielärarna ökat under det senaste året. En tredjedel av de tillfrågade lärarna får undervisa mer jämfört med för ett år sedan. Till detta ska det läggas att undervisningstiden för lärare i genomsnitt ökat med lektionstimmar sedan undervisningsskyldigheten togs bort ur det centrala avtalet för tjugo år sedan. Fler lektioner innebär en ökad arbetsbelastning och sämre kvalitet på undervisningen. Undervisningstiden kan inte få fortsätta öka utan behöver bestämmas för varje lärare.

Undersökning

Lärarnas arbetssituation

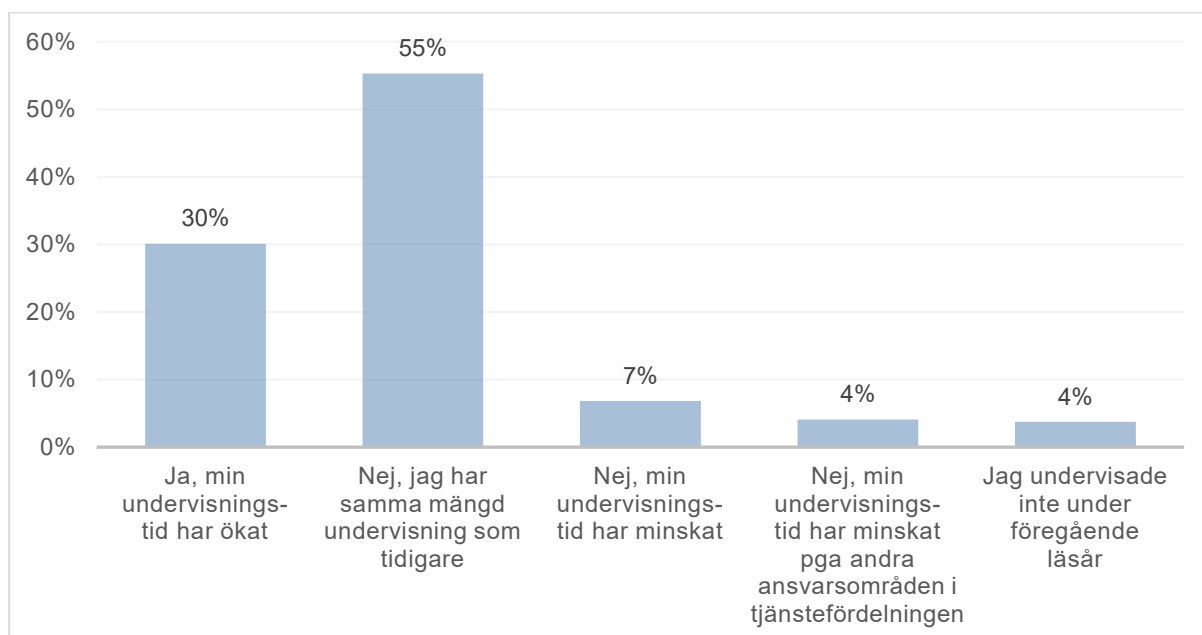
Gymnasielärarna har i denna undersökning fått ange hur de upplevde sin arbetsbörda under läsåret 2018/19. Hälften av de tillfrågade lärarna uppfattade att arbetsbördan under läsåret varit ganska tung och över en fjärdedel har upplevt den som mycket tung. Endast cirka 2 av 10 uppger att arbetsbördan varit lagom eller lätt.

Diagram 1: Hur upplever du din arbetsbörda under innevarande läsår?

Lärarnas Riksförbund har i tidigare undersökningar noterat att många gymnasielärare uppfattar att deras undervisningstid har ökat under de senaste åren. Många upplever att de undervisar fler kurser idag jämfört med tidigare. Lärarna i denna undersökning har fått svara på om de undervisade mer under läsåret 2018/19 jämfört med året innan. En tredjedel av lärarna uppgav att deras undervisningstid hade ökat. Endast 7 procent har angett att de har mindre undervisningstid jämfört med för ett år sedan.

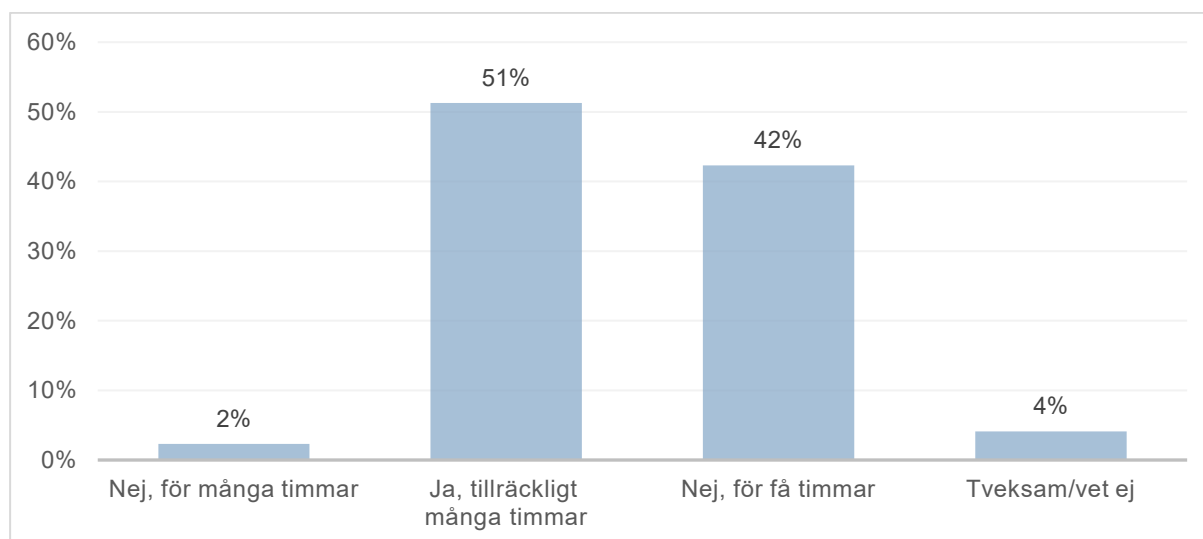
Diagram 2: Undervisar du mer under innevarande läsår än föregående läsår? Om du arbetar deltid nu, eller deltid förra året, räkna om till heltid för att möjliggöra en jämförelse mellan åren.

Lärarnas Riksförbunds tidigare undersökningar har också visat att antalet undervisningstimmar för en gymnasiekurs om 100 poäng kan variera allt mellan 50 och 110 timmar. Avskaffandet av regleringen mellan gymnasiepoäng och en garanterad undervisningstimme har med andra ord lett till att alla gymnasieelever inte får likvärdiga förutsättningar att nå kunskapsmålen.

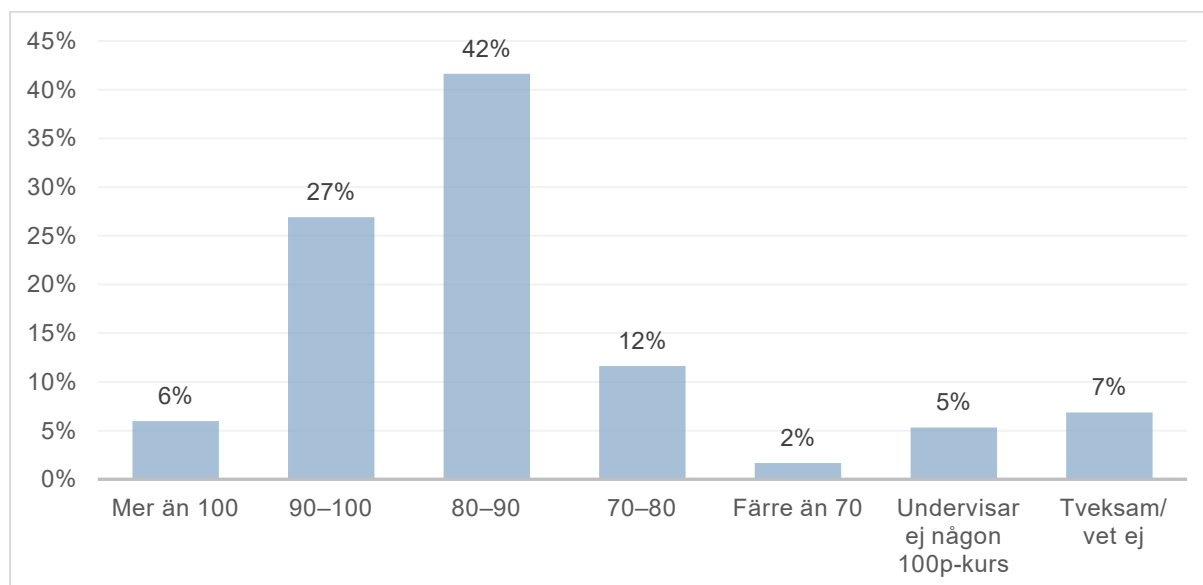
Även i denna undersökning har gymnasielärarna fått svara på frågan om de ansåg att de under läsåret 2018/19 hade fått tillräckligt med undervisningstimmar i förhållande till de mål som eleverna skulle uppnå under kursen. En betydande andel, 42 procent, uppgav att de hade fått för få timmar.

Diagram 3: Anser du att eleverna under innevarande läsår får ett rimligt antal undervisningstimmar i ditt ämne i förhållande till kursmålen?

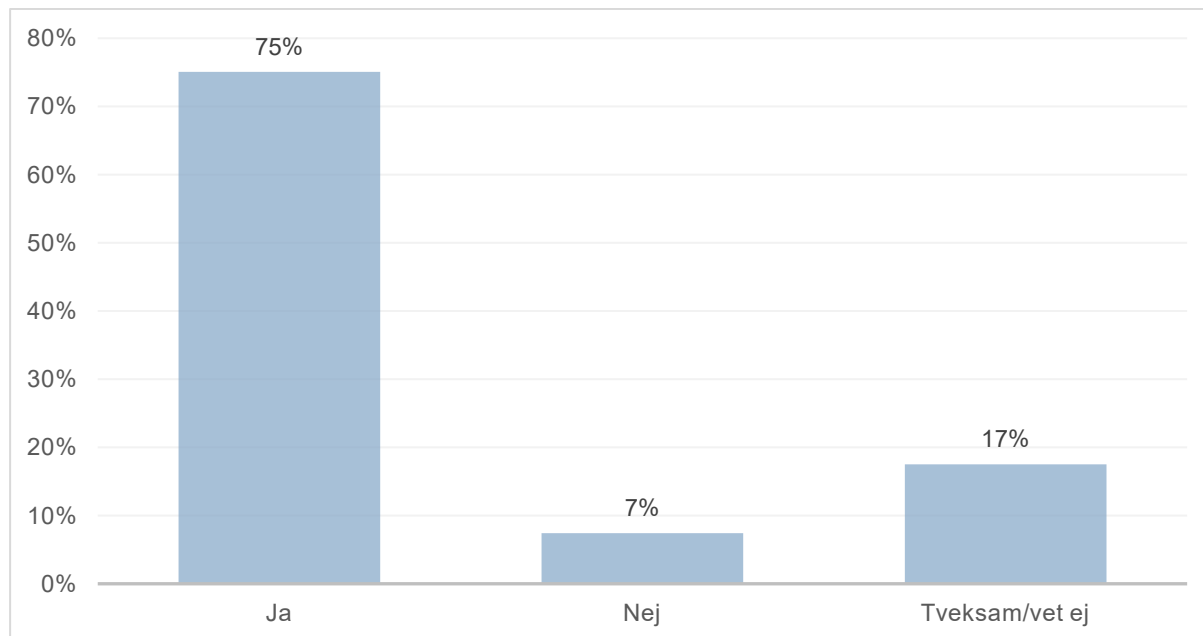
Gymnasielärarna har också fått ange hur många undervisningstimmar de fick för sin senaste 100-poängskurs. Endast drygt 3 av 10 fick 90 timmar eller mer för sin 100-poängskurs. En majoritet av lärarna, 70 procent, hade fått färre än 90 undervisningstimmar. 14 procent av lärarna hade fått färre än 80 timmar i sitt ämne.

Diagram 4: Hur många timmar omfattade den senaste 100-poängskursen i ditt ämne? Utgå från ämnet du huvudsakligen bedriver undervisning i.

Det finns därmed också ett starkt stöd bland lärarna i gymnasieskolan att åter få en reglering som innebär att en gymnasiepoäng motsvarar en garanterad undervisningstimme, så att till exempel en 100-poängskurs ska motsvara minst 100 undervisningstimmar.

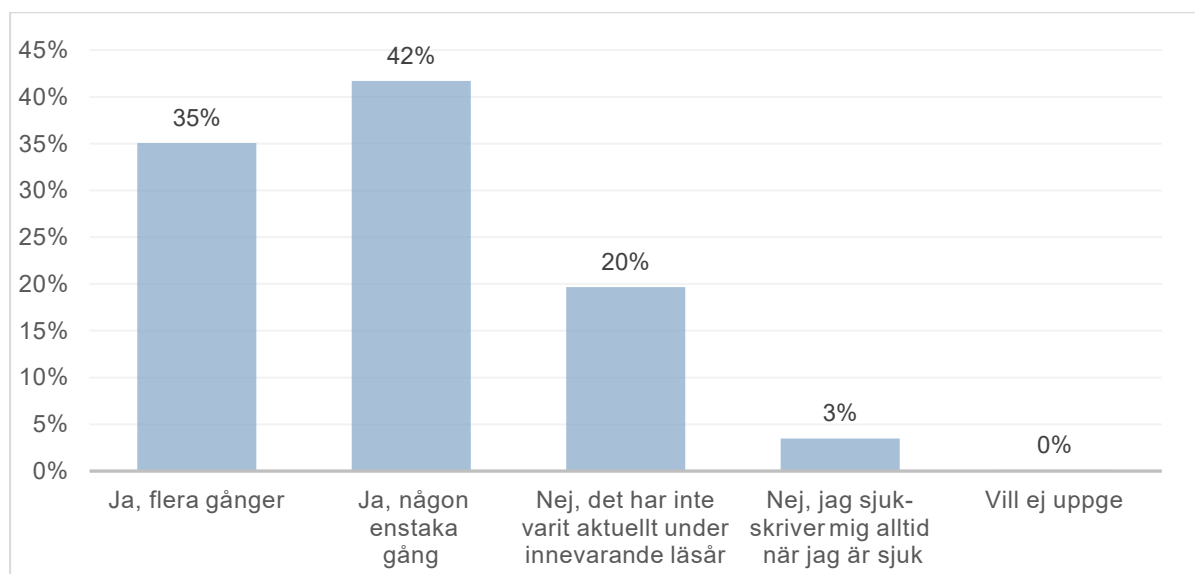
Diagram 5: Anser du att gymnasieskolan bör få en reglering så att till exempel en 100-poängskurs ska motsvara minst 100 undervisningstimmar?

Arbetsituationens påverkan på lärarna

Att kunna sjukskriva sig och stanna hemma när man är sjuk borde vara en självklarhet för alla på svensk arbetsmarknad. Trots detta är det endast 3 procent av gymnasielärarna som har svarat att de alltid sjukskriver sig när de är sjuka. Hela 77 procent av lärarna hade under läsåret 2018/19 gått till arbetet trots att de borde ha sjukskrivit sig. För 35 procent av lärarna hade detta dessutom hänt flera gånger.

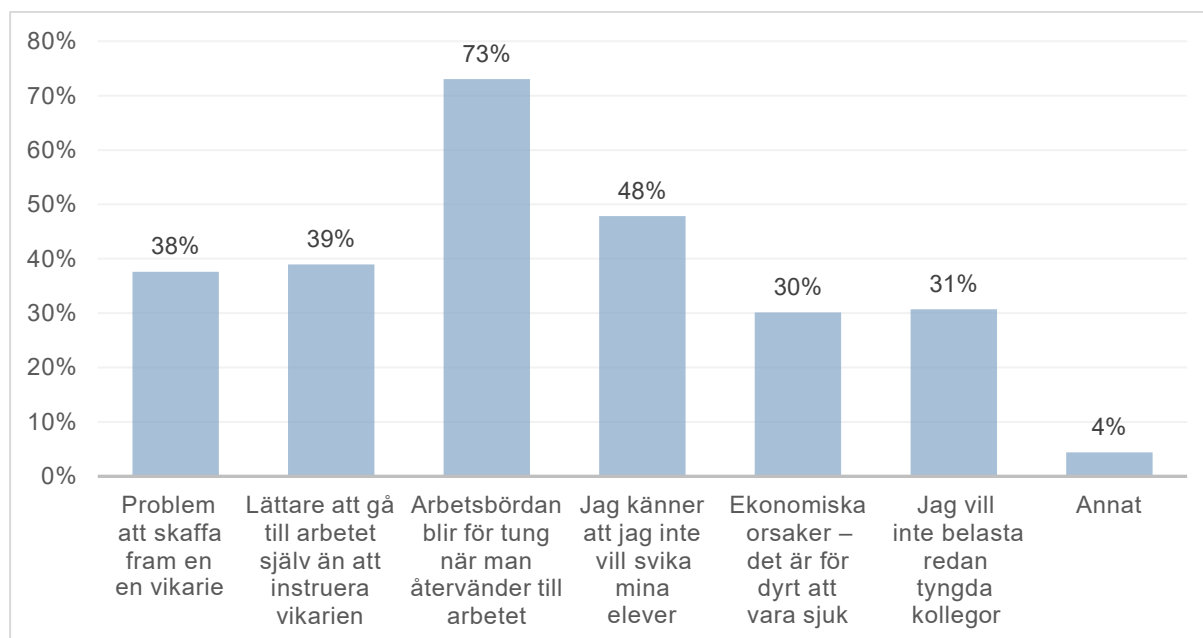
Diagram 6: Har det någon gång under innevarande läsår hänt att du gått till arbetet trots att du borde ha sjukskrivit dig?

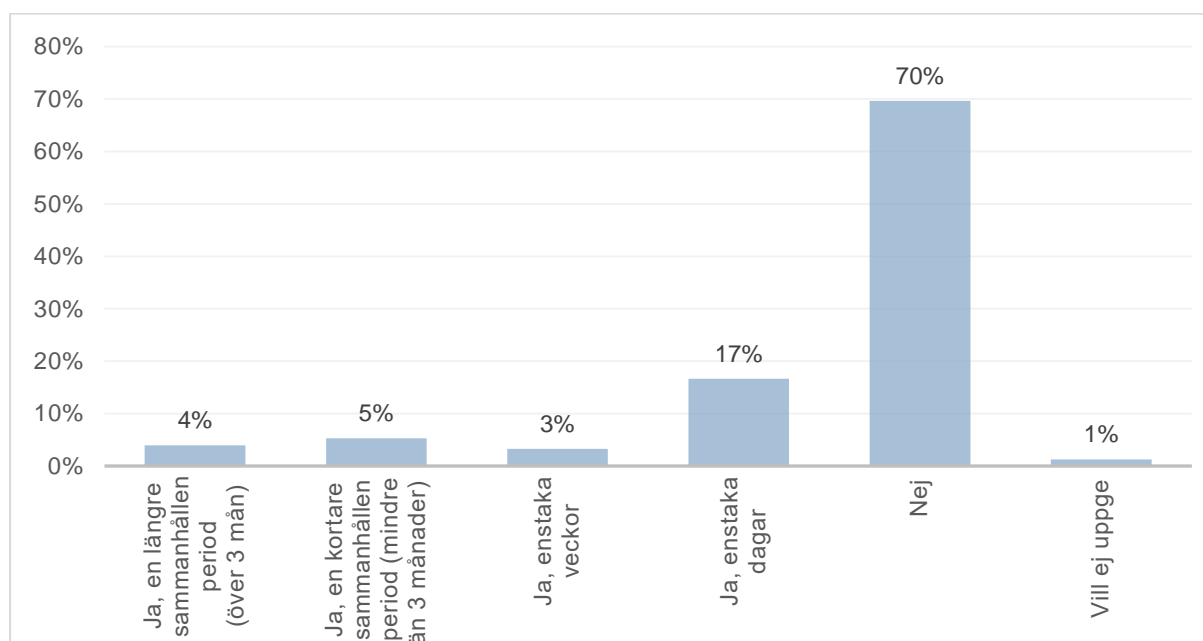
Som följdfråga har lärarna fått svara på vad som var anledningen till att de hade gått till arbetet trots att de borde ha stannat hemma. Det absolut största skälet till att man väljer att inte sjukskriva sig är att arbetsbördan blir för tung när man återvänder till arbetet. För många lärare handlar det också om att man inte vill svika sina elever. Det minst vägande skälet som lärarna angett till att inte stanna hemma vid sjukdom är ekonomiska orsaker.

Diagram 7: Varför har du arbetat trots att du borde ha sjukskrivit dig?

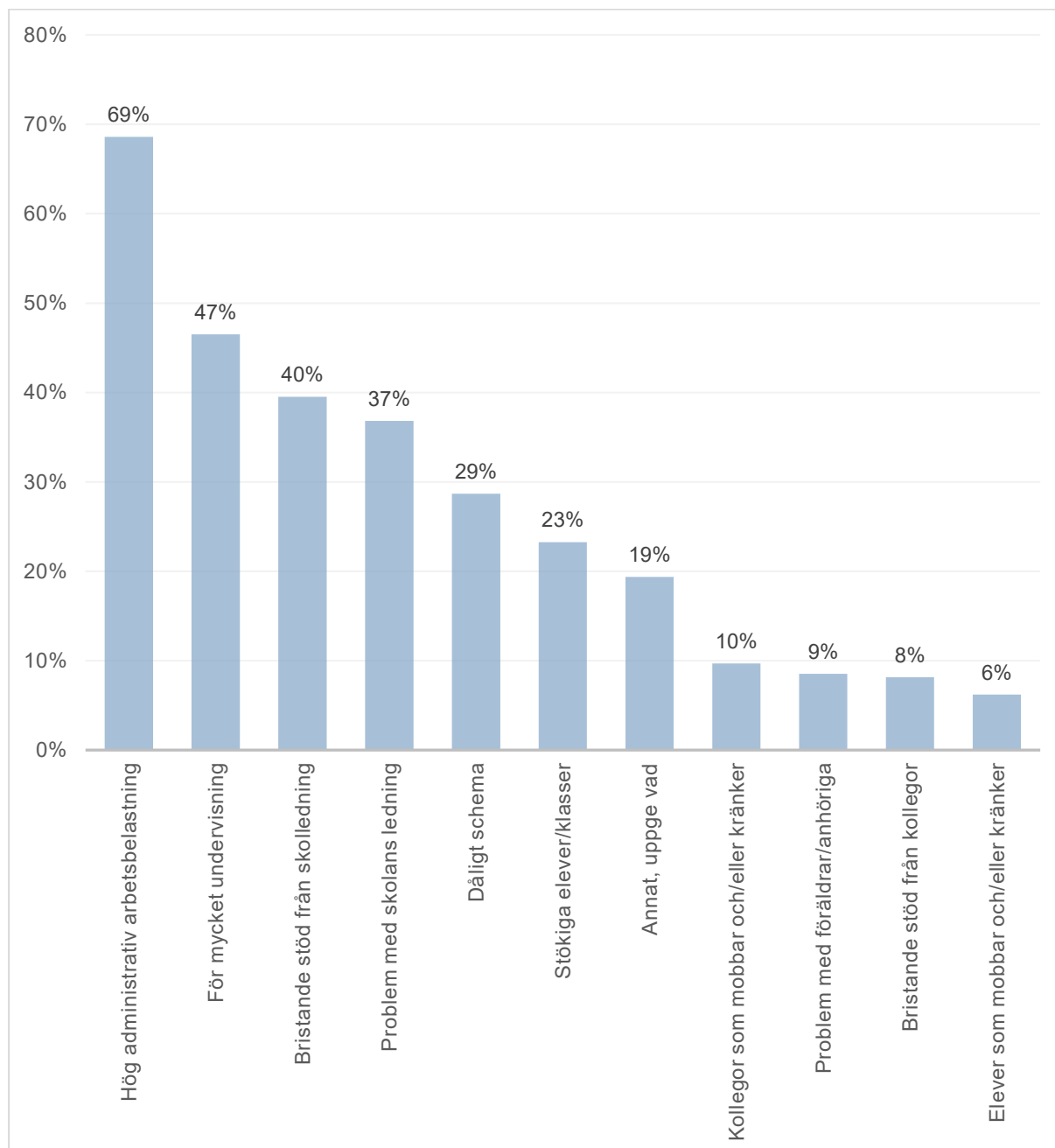
Vi vet sedan tidigare att lärare är den yrkesgrupp som ofta sticker ut i Försäkringskassans statistik över sjukskrivningar för stressrelaterade sjukdomar (*Sjukvaron på svensk arbetsmarknad*, Försäkringskassan 2018). I denna undersökning har vi frågat gymnasielärarna om de någon gång under de tre senaste åren varit sjukskrivna på grund av arbetsrelaterad stress. Cirka 3 av 10 uppger att de varit sjukskrivna på grund av stress, i de flesta fall handlar det dock om enstaka dagar.

Diagram 8: Har du någon gång under de senaste tre åren varit sjukskriven på grund av arbetsrelaterad stress?

De lärare som uppgav att de varit sjukskriva har också fått identifiera vilka faktorer som bidragit till den upplevda stressen. Det alternativ som flest lärare har markerat är hög administrativ arbetsbelastning (69 procent), följt av för mycket undervisning (47 procent) och bristande stöd från skolledning (40 procent). I minst utsträckning har det handlat om problem med elever som mobbar och/eller kränker (6 procent).

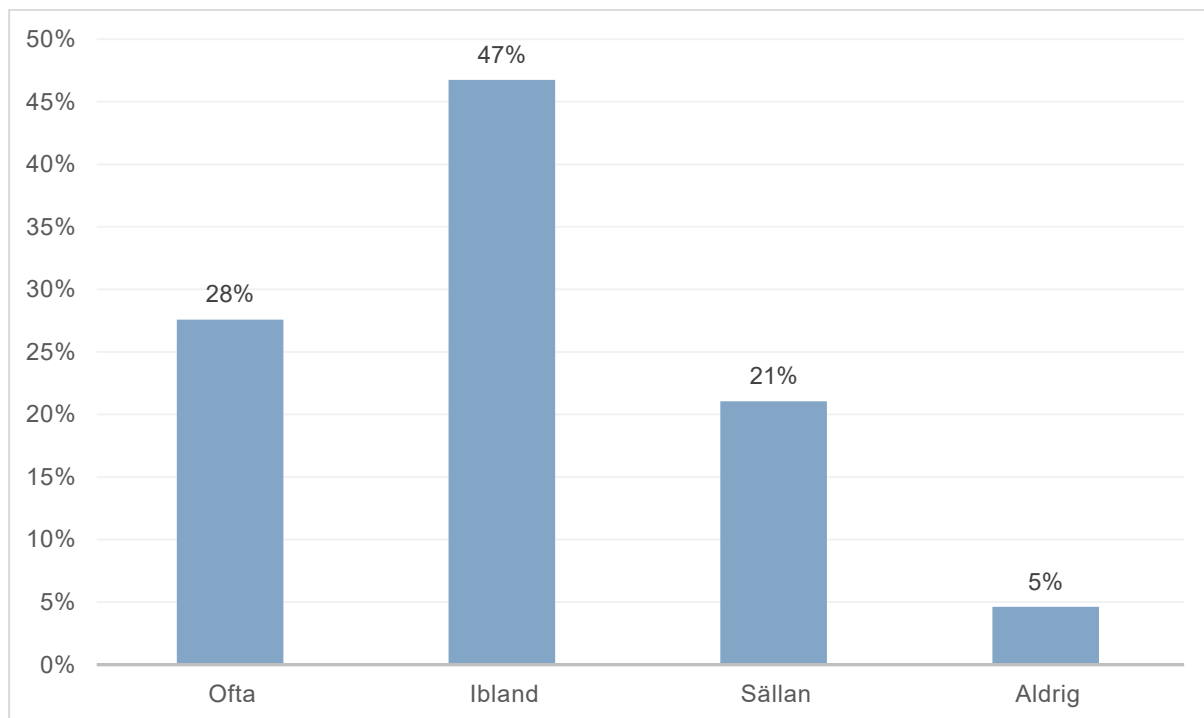
Diagram 9: Vilka faktorer kan du identifiera som bidragit till denna stress? Du kan välja upp till tre svarsalternativ.

Det framkommer tydligt från enkätsvaren att en tung arbetsbelastning går ut över lärarnas sömn och hälsa. Av samtliga tillfrågade lärare uppgav 75 procent att deras arbetssituation påverkade sömnen negativt ofta eller ibland.

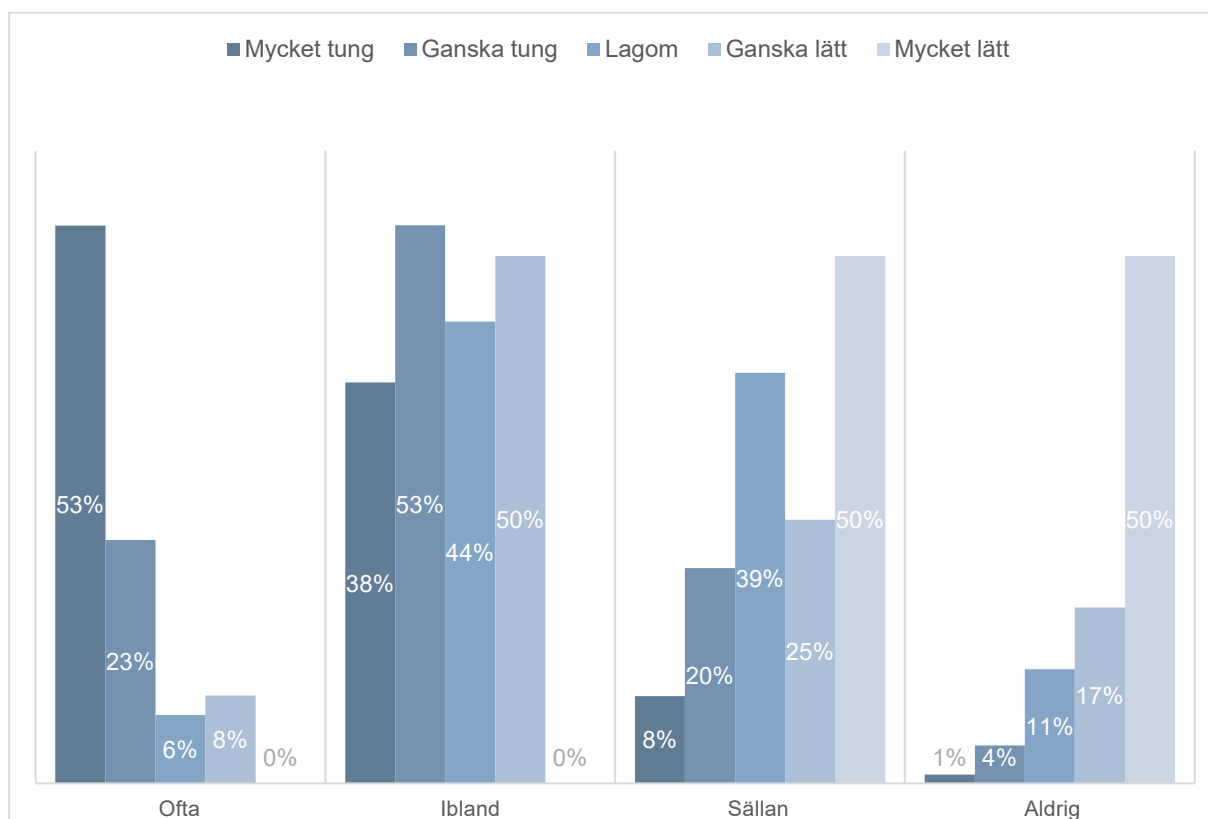
Hela 91 procent av de lärare som hade uppgett att de hade en mycket tung arbetsbelastning under läsåret 2019/18 hade sömnproblem. Över hälften av dessa lärare hade sömnproblem ofta och 38 procent ibland. Endast 1 procent uppgav att deras sömn aldrig påverkades negativt.

Diagram 10: Händer det att din arbetssituation påverkar din sömn negativt?

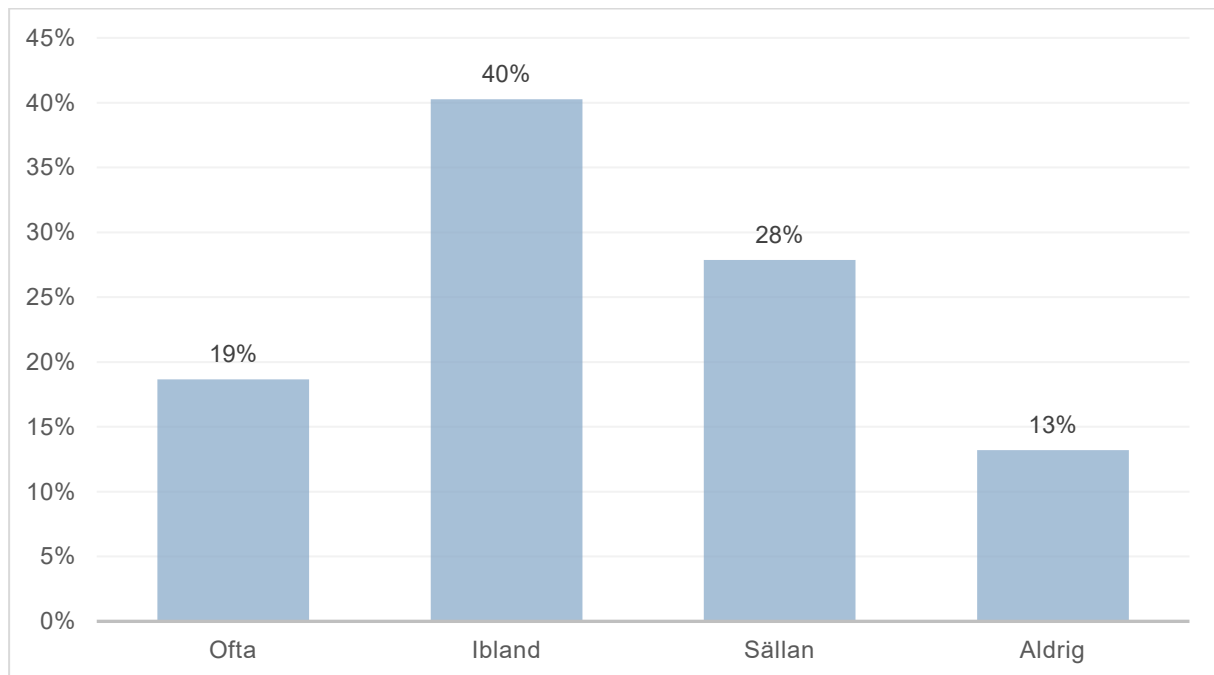
Diagram 11: Händer det att din arbetssituation påverkar din sömn negativt?

Korsat med: Hur upplever du din arbetsbörda under innevarande läsår?

Hela 6 av 10 lärare uppgav också att de ofta eller ibland hade fysiska besvär såsom magont och huvudvärk kopplade till sin arbetssituation/arbetsbelastning. Även här är sambandet mycket tydligt. Av de lärare som hade en mycket tung arbetsbelastning upplevde 81 procent, alltså över 8 av 10, att de ofta eller ibland hade huvudvärk eller ont i magen.

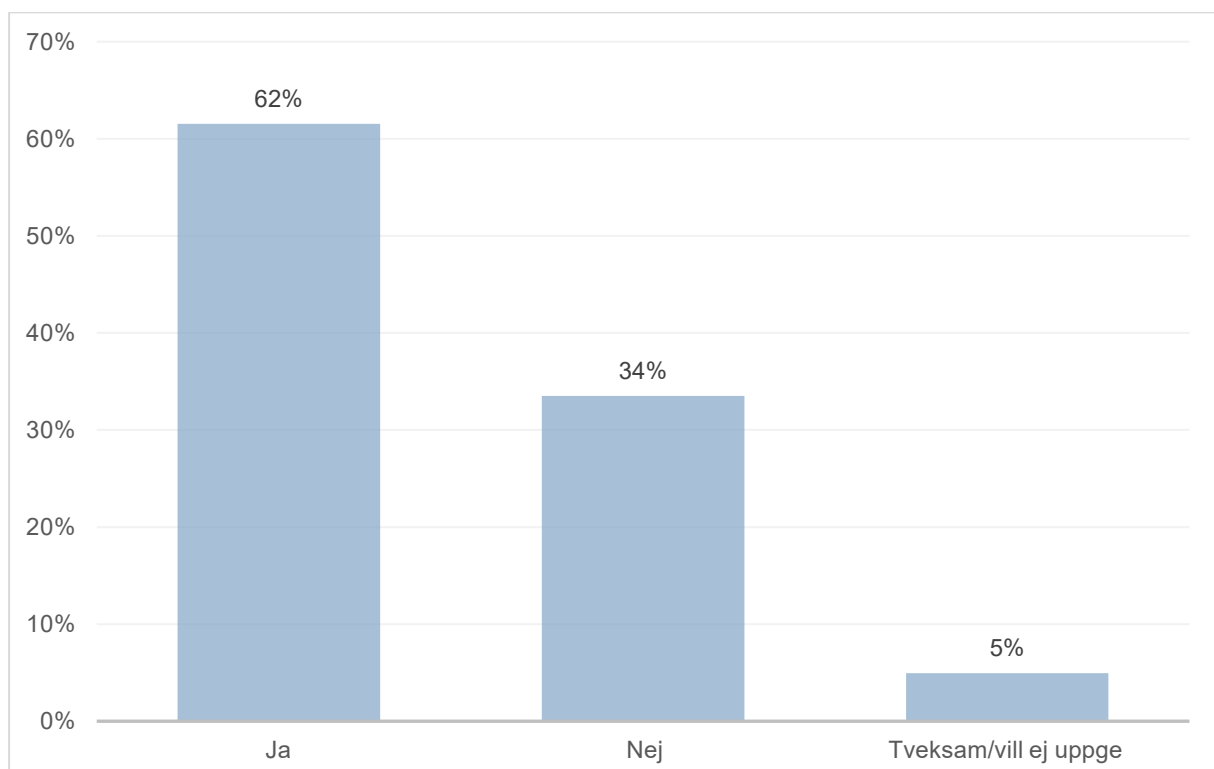
Diagram 12: Händer det att du har fysiska besvär som magont och huvudvärk som är kopplade till din arbetssituation/arbetsbelastning?

En hög arbetsbelastning kan få läraren att överväga att lämna yrket. Därför har respondenterna fått svara på frågor om, och i sådana fall varför, de övervägt att lämna yrket.

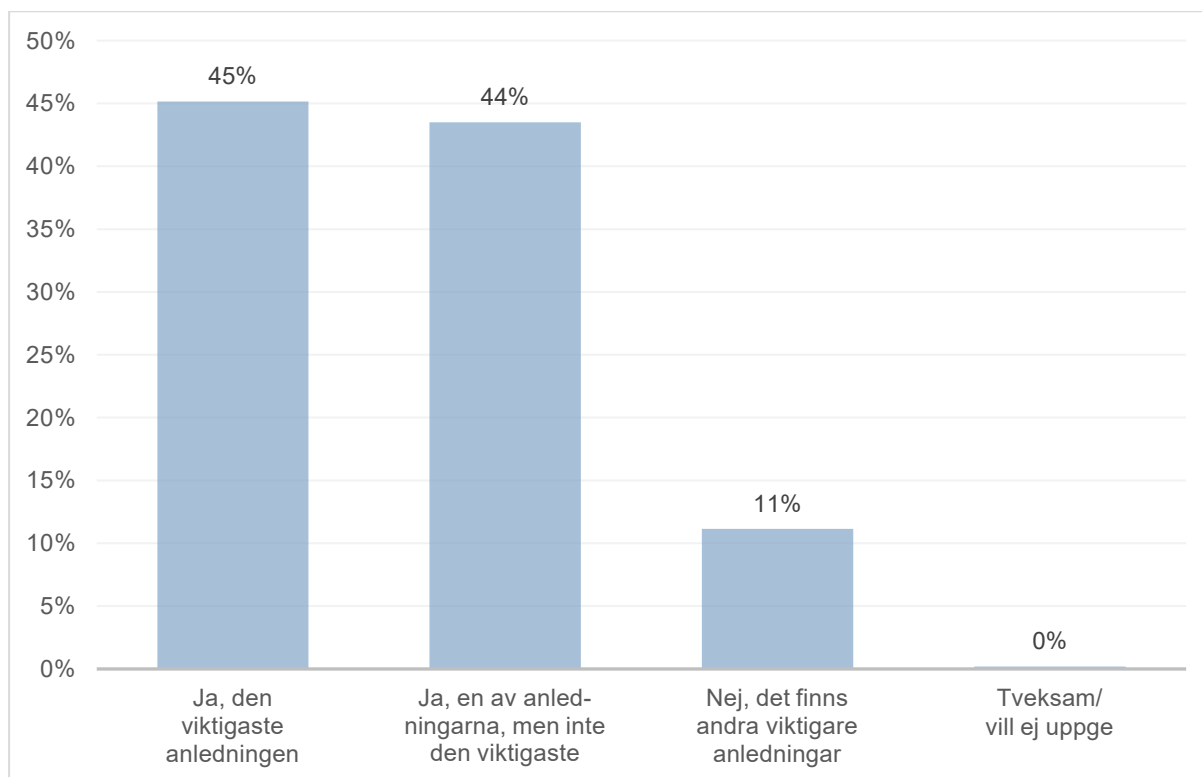
Alarmerande nog har över 6 av 10 övervägt att sluta som lärare någon gång under de tre senaste åren. Även här finns det tydliga skillnader beroende på hur läraren uppfattar sin arbetsbelastning. Av de lärare som upplevde sin arbetsbelastning som mycket tung hade 82 procent övervägt att lämna yrket.

Diagram 13: Har du någon gång under de senaste tre åren övervägt att sluta som lärare?

De lärare som har övervägt att lämna yrket har fått svara på om arbetsbelastningen varit en anledning. 45 procent har angett arbetsbelastningen som den viktigaste anledningen till att de funderat på att lämna yrket.

Diagram 14: Har din arbetsbelastning varit en anledning?

Metodbeskrivning

Denna undersökning är gjord inom ramen för Lärarnas Riksförbunds lärarpanel. Lärarpanelen skiljer sig från andra webbpaneler ur ett antal centrala aspekter, vilket ökar kvaliteten på uppgifterna och deras representativitet.

Nedan ges en generell beskrivning av lärarpanelen. Därefter redovisas specifika uppgifter för föreliggande undersökning.

Lärarpanelens urvalsram och representativitet

Lärarnas Riksförbunds lärarpanel skiljer sig från många andra webbpaneler ur ett antal centrala aspekter.

För det första är inte lärarpanelen en så kallad självrekryterande panel. Till en självrekryterande panel anmäler individen att densamme vill delta i undersökningar. Ett självrekryterande förfaringssätt innebär att alla personer i den egentliga urvalsramen (den population man vill beskriva med undersökningen) inte har samma sannolikhet att kunna ingå i urvalet; det är ju endast de som sökt upp och hittat anmälningssidan till panelen som kan komma att ingå i den slutliga panelen. Detta kan innebära att personer som aktivt söker sig till panelen har vissa egenskaper som de som inte söker sig till panelen saknar, vilket i förlängningen kan påverka undersökningsresultatets tillförlitlighet och representativitet.

Lärarnas Riksförbunds lärarpanel bygger istället på ett rekryteringsförfarande, där samtliga medlemmar tillfrågas om de vill ställa upp. Det innebär att alla personer i urvalsramen (förbundets medlemmar) initialt har samma sannolikhet att ingå i panelen. Det finns dock fortfarande ett selektionsproblem även med detta förfaringssätt i och med att olika personer kan vara olika benägna att tacka ja till inbjudan, men detta problem fanns också med den historiskt vanliga postala enkäten; vissa är mer benägna än andra att svara. Rekryteringsförfarandet minskar skevheten som uppstår i en självrekryterande panel genom att alla individer i urvalsramen kontaktas med samma förfrågan.

För det andra har Lärarnas Riksförbund, via sitt medlemsregister, full kunskap om hur lärarpanelens urvalsram ser ut, och mer detaljerade uppgifter om densamme, än vad till exempel vissa undersökningsföretag som upprättar självrekryterade paneler kan ha. Dessa uppgifter kan dessutom kopplas samman med vissa offentliga uppgifter om skolor, lärare och elever i Skolverkets databaser. Detta innebär att Lärarnas Riksförbund redan vid upprättandet av panelen kan avgöra hur representativ lärarpanelen är i förhållande till urvalsramen samt utifrån denna analys, tillsammans med en analys av en specifik undersöknings svarsfrekvenser, avgöra hur representativa resultaten är. Vid behov kan också resultaten viktas.

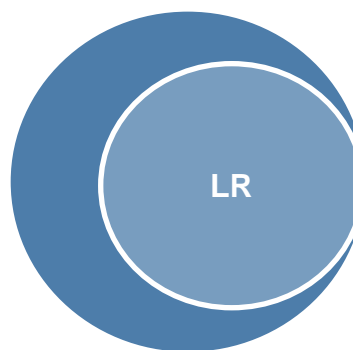
För det tredje görs alltid obundna slumpmässiga urval inom lärarpanelen som ett led i att minska den eventuella effekten av det ovan beskrivna selektionsproblemet. Det vill säga, en individ som tackat ja till att delta i undersökningar kan aldrig veta – eller påverka – vilka undersökningar densamme inbjuds att delta i.

Lärarpanelen och riksrepresentativitet

Lärarpanelens urvalsram är Lärarnas Riksförbunds medlemmar. I och med att alla Sveriges lärare inte är medlemmar i Lärarnas Riksförbund kan inte resultat av undersökningar gjorda i lärarpanelen per automatik generaliseras till hela landets lärarkår.

Med detta sagt är det ändå viktigt att påpeka att en mycket stor andel av landets legitimerade och behöriga lärare är medlemmar i Lärarnas Riksförbund varför överlappningen av de två urvalsramarna är stor (se figur M1) samt att de liknar varandra i mycket stor utsträckning. Till exempel är mått som medelålder och andel individer i fristående skolor helt överensstämmande mellan de båda urvalsramarna.

Figur M1: Överlappning av urvalsramar

Urval och svarsfrekvens till föreliggande undersökning

Målgruppen för föreliggande undersökning var lärare i gymnasieskolan. Ur lärarpanelen drogs ett obundet slumpmässigt urval om 1 500 lärare som mötte detta kriterium. För att säkerställa att alla svarande lärare var målgruppsaktuella inleddes enkäten med en kontrollfråga. Totalt avslutade 20 personer enkäten efter kontrollfrågan. Ytterligare 29 personer nåddes aldrig av enkäten på grund av autosvar eller felaktiga adresser.

Det slutgiltiga nettourvalet och svarsfrekvensen framgår av tabell M1.

Tabell M1: Urval och svarsfrekvens	Antal	Andel (procent)
Bruttourval	1 500	100 %
Felaktiga kontaktuppgifter	29	2 %
Ej i målgrupp	20	1 %
Nettourval	1 451	100 % (97 %)
Internbortfall	32	2 %
Antal fullföljda	911	63 %
Svarsfrekvens beräknat på bruttourval:		61 %
Svarsfrekvens beräknat på nettourval:		63 %

Statistiskt säkerställda skillnader

Samtliga skillnader mellan olika undergrupper som nämns i undersökningen är statistiskt säkerställda på 95 %-nivån om inget annat anges.

Datainsamling

Datainsamlingen genomfördes från och med 26 mars till och med 24 april 2019. Totalt skickades två påminnelser. Enkäten finns i sin helhet som bilaga 1.

Bilaga: Frågeformulär

Välkommen till Lärarnas Riksförbunds undersökning bland gymnasielärare!

I denna enkät kommer du som arbetar som gymnasielärare att få svara på några frågor som berör din arbetssituation.

Det tar endast några minuter att svara på undersökningen och din medverkan och dina svar är mycket värdefulla för oss i det fortsatta arbetet.

Dina svar förblir helt anonyma och dina uppgifter behandlas i enlighet med GDPR.

Har du frågor eller synpunkter kan du vända dig till utredning@lr.se.

Med vänliga hälsningar,
Lärarnas Riksförbund

Arbetar du för närvarande som gymnasielärare i något av gymnasieskolans nationella program, introduktionsprogram eller gymnasiesärskolan?

- (1) Ja
(2) Nej

Undervisar du i huvudsak på

- (1) Högskoleförberedande program
(2) Yrkesprogram
(3) Introduktionsprogram
(4) Gymnasiesärskola

Vilken sektor tillhör din huvudsakliga arbetsgivare?

- (1) Kommunal
(2) Privat
(3) Jämnt fördelad på två sektorer
(4) Annan sektor
-

Vilket ämne/kurs i gymnasieskolan undervisar du huvudsakligen i?

- (1) Administration
(2) Affärskommunikation
(3) Animation
(4) Anläggning
(5) Anläggningsföreläsare
(6) Arkitektur
(7) Automationsteknik
(8) Bageri- och konditorikunskap
(9) Beläggning
(10) Berghantering
(11) Betong
(12) Bevakning och säkerhet
(13) Bild

- (14) Bildteori
(15) Biologi
(16) Biologi - naturbruk
(17) Bygg och anläggning
(18) Cad
(19) Cirkus
(20) Dansgestaltning
(21) Dansorientering
(22) Dansteknik
(23) Dansteori
(24) Dator- och kommunikationsteknik
(25) Datorstyrd produktion
(26) Design
(27) Digitalt skapande
(28) Djur
(29) Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård
(30) Driftsäkerhet och underhåll
(31) Dryckeskunskap
(32) Eldistributionsteknik
(33) Elektronik
(34) Elektronikproduktion
(35) Elektronisksystem
(36) Elektroteknik
(37) Elementmontering
(38) Ellära
(39) Elmätteknik
(40) Energiteknik
(41) Engelska
(42) Engelska för döva
(43) Entreprenörskap
(44) Estetisk kommunikation
(45) Eventteknik
(46) Fastighetsförvaltning
(47) Fastighetservice
(48) Film- och tv-produktion
(49) Filosofi
(50) Fordons- och transportbranschen
(51) Fordonsteknik
(52) Formgivning
(53) Fotografisk bild
(54) Franska
(55) Fritids- och friskvårdsverksamheter
(56) Fritids- och idrottskunskap
(57) Fysik
(58) Företagsekonomi
(59) Försäljning och kundservice
(60) Geografi
(61) Gerontologi och geriatrik
(62) Godshantering
(63) Godstransporter
(64) Golvläggning
(65) Grafisk kommunikation
(66) Grafisk produktion
(67) Grundläggande vård och omsorg
(68) Gränssnittsdesign
(69) Handel
(70) Hantverk
(71) Hantverkskunskap
(72) Historia
(73) Hotell

- (74) Humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering
- (75) Humanistisk och samhällsvetenskaplig spets
- (76) Hundkunskap
- (77) Husbyggnad
- (78) Husbyggnad - specialyrken
- (79) Hygienkunskap
- (80) Hållbart samhälle
- (81) Hälsa
- (82) Hästkunskap
- (83) Idrott och hälsa
- (84) Industrirörsteknik
- (85) Industritekniska processer
- (86) Information och kommunikation
- (87) Inköp och logistik
- (88) Installationsteknik
- (89) IT i vård och omsorg
- (90) Italienska
- (91) Juridik
- (92) Järnvägsbyggnad
- (93) Järnvägsteknik
- (94) Karosseriteknik
- (95) Kemi
- (96) Klassisk grekiska - språk och kultur
- (97) Konferens och evenemang
- (98) Konst och kultur
- (99) Konstruktion
- (100) Kraft- och värmeteknik
- (101) Kyl- och värmepumpsteknik
- (102) Lackeringssteknik
- (103) Lager och terminal
- (104) Lantbruksdjur
- (105) Larm och säkerhetsteknik
- (106) Latin - språk och kultur
- (107) Ledarskap och organisation
- (108) Livsmedels- och näringskunskap
- (109) Ljudproduktion
- (110) Maskin- och lastbilsteknik
- (111) Massage
- (112) Mat och butik
- (113) Mat och dryck i kombination
- (114) Matematik
- (115) Materialkunskap
- (116) Matlagningskunskap
- (117) Medicin
- (118) Medicinsk teknik
- (119) Mediekommunikation
- (120) Medieproduktion
- (121) Medier, samhälle och kommunikation
- (122) Mekatronik
- (123) Mobila arbetsmaskiner
- (124) Modersmål
- (125) Motor- och röjmotorsåg
- (126) Mur- och putsverk
- (127) Musik
- (128) Musikteori
- (129) Måleri
- (130) Måltids- och branschkunskap
- (131) Människan
- (132) Människan i industrin
- (133) Människans språk
- (134) Människans säkerhet
- (135) Mät-, styr- och reglerteknik
- (136) Mönsterkonstruktion
- (137) Natur och landskapsvård
- (138) Naturbruk
- (139) Naturbrukets byggnader
- (140) Naturbruksteknik
- (141) Naturguidning
- (142) Naturkunskap
- (143) Naturvetenskaplig specialisering
- (144) Naturvetenskaplig spets
- (145) Näthandel
- (146) Nätverksteknik
- (147) Odling
- (148) Odling i växthus
- (149) Pedagogik
- (150) Pedagogik i vård och omsorg
- (151) Pedagogiskt arbete
- (152) Personbilsteknik
- (153) Persontransporter
- (154) Plåtslageri
- (155) Plåtslageriteknik
- (156) Processautomation
- (157) Produktionskunskap
- (158) Produktionsutrustning
- (159) Produktutveckling
- (160) Profildjupning
- (161) Programmering
- (162) Psykiatri
- (163) Psykologi
- (164) Religionskunskap
- (165) Rid- och körkunskap
- (166) Samhällskunskap
- (167) Sammanfogningsteknik
- (168) Serveringskunskap
- (169) Service och bemötande
- (170) Serviceteknik - naturbruk
- (171) Sjukvård
- (172) Skog, mark och vatten
- (173) Skogsproduktion
- (174) Skötsel av utemiljöer
- (175) Socialt arbete
- (176) Sociologi
- (177) Spanska
- (178) Specialidrott
- (179) Specialpedagogik
- (180) Språk, övriga:
- (181) Stycknings- och charkuterikunskap
- (182) Support och servicearbete
- (183) Svenska
- (184) Svenska som andraspråk
- (185) Svenskt teckenspråk
- (186) Svenskt teckenspråk för hörande
- (187) Systemkunskap
- (188) Teater
- (189) Teknik
- (190) Teknik i vård och omsorg
- (191) Teknisk isolering
- (192) Tillverkningsunderlag
- (193) Transportteknik
- (194) Trä
- (195) Trädgårdsanläggning
- (196) Träninglära
- (197) Turism

- (198) Tyska
- (199) Tätskikt våtrum
- (200) Utställningsdesign
- (201) Vatten- och miljöteknik
- (202) Vattenkraftteknik
- (203) Webbteknik
- (204) Ventilationsplåtslageri
- (205) Ventilationsteknik
- (206) Verktygs- och materialhantering
- (207) Visuell kommunikation
- (208) VVS-teknik
- (209) Vård och omsorg
- (210) Växtkunskap
- (211) Yttre miljö

Hur upplever du din arbetsbörda under innevarande läsår?

- (0) Mycket tung
- (1) Ganska tung
- (2) Lagom
- (3) Ganska lätt
- (4) Mycket lätt
- (5) Vill ej uppge

Undervisar du mer under innevarande läsår än föregående läsår?

Om du arbetar deltid nu, eller deltid förra året, räkna då om så att det motsvarar en heltid för att möjliggöra en jämförelse mellan åren.

- (1) Ja, min undervisningstid har ökat
- (2) Nej, jag har samma mängd undervisning som tidigare
- (3) Nej, min undervisningstid har minskat
- (4) Nej, min undervisningstid har minskat pga. andra ansvarsområden i tjänstefördelningen
- (5) Jag undervisade inte under föregående läsår

Anser du att eleverna under innevarande läsår får ett rimligt antal undervisningstimmar i ditt ämne i förhållande till kursmålen? Utgå från ämnet där du huvudsakligen bedriver undervisning i.

- (1) Nej, för många timmar
- (2) Ja, tillräckligt många timmar
- (3) Nej, för få timmar
- (4) Tveksam/vet ej

Hur många timmar omfattade den senaste 100-poängskursen i ditt ämne? Utgå från ämnet du huvudsakligen bedriver undervisning i.

- (1) Mer än 100
- (3) 90-100
- (4) 80-90
- (5) 70-80
- (6) Färre än 70
- (8) Undervisar ej någon 100p-kurs
- (7) Tveksam/vet ej

Anser du att gymnasieskolan bör få en reglering så att t.ex. en 100p-kurs ska motsvara minst 100 undervisningstimmar?

- (1) Ja

- (2) Nej
- (3) Tveksam/vet ej

Hur bedömer du att ämnesbetyg istället för kursbetyg skulle påverka stressen hos lärare?

- (1) Den skulle öka i stor utsträckning
- (2) Den skulle öka i viss utsträckning
- (3) Den skulle vara oförändrad
- (5) Den skulle minska i viss utsträckning
- (6) Den skulle minska i stor utsträckning
- (7) Vet ej/kan ej bedöma

Anser du att ämnesbetyg bör införas i gymnasieskolan?

- (1) Ja, man bör helt avskaffa kursutformad gymnasieskola
- (2) Ja, i ämnen som löper över flera år (till exempel svenska, matematik, engelska)
- (3) Ja, jag har ett eget förslag
- (4) Nej, man bör behålla kursbetygen i samtliga ämnen
- (5) Tveksam/vet ej

Beskriv gärna kortfattat hur du anser att ämnesbetygen bör utformas.

Ange kortfattat vilka du anser vara de viktigaste skälen för just den ämnesbetygsmodell du förespråkar.

Ange kortfattat vilka du anser vara de viktigaste skälen för att behålla kursbetygen.

Vilken kan den eventuellt största nackdelen med införande av ämnesbetyg vara för dig som lärare?

Har det någon gång under innevarande läsår hänt att du gått till arbetet trots att du borde ha sjukskrivit dig?

- (1) Ja, flera gånger
- (2) Ja, någon enstaka gång
- (3) Nej, det har inte varit aktuellt under innevarande läsår

- (4) Nej, jag sjukskriver mig alltid när jag är sjuk
(5) Vill ej uppge

Varför har du arbetat trots att du borde ha sjukskrivit dig? Du kan välja upp till tre svarsalternativ.

- (1) Problem att skaffa fram en vikarie
(2) Lättare att gå till arbetet själv än att instruera vikarien
(3) Arbetsbördan blir för tung när man återvänder till arbetet
(4) Jag känner att jag inte vill svika mina elever
(5) Ekonomiska orsaker- det är för dyrt att vara sjuk
(6) Jag vill inte belasta redan tyngda kollegor
(7) Annat

Har du någon gång under de senaste tre (3) åren varit sjukskriven på grund av arbetsrelaterad stress?

- (1) Ja, en längre sammanhållande period (över 3 mån)
(2) Ja, en kortare sammanhållande period (mindre än 3 månader)
(3) Ja, enstaka veckor
(4) Ja, enstaka dagar
(5) Nej
(6) Vill ej uppge

Vilka faktorer kan du identifiera som bidragit till denna stress? Du kan välja upp till tre svarsalternativ.

- (1) Elever som mobbar och/eller kränker
(2) Kollegor som mobbar och/eller kränker
(3) Problem med skolans ledning
(4) Problem med föräldrar/anhöriga
(5) Stökiga elever/klasser
(6) Hög administrativ arbetsbelastning
(7) För mycket undervisning
(8) Dåligt schema
(9) Bristande stöd från kollegor
(10) Bristande stöd från skollledning
(11) Annat, uppge vad _____

Händer det att din arbetssituation/arbetsbelastning påverkar din sömn negativt?

- (1) Ofta
(2) Ibland
(3) Sällan
(4) Aldrig

Händer det att du har fysiska besvär som magont och huvudvärk som är kopplade till din arbetssituation/arbetsbelastning?

- (1) Ofta
(2) Ibland
(3) Sällan
(4) Aldrig

Har du någon gång under de senaste tre (3) åren övervägt att sluta som lärare?

- (1) Ja
(2) Nej
(3) Tveksam/vill ej uppge

Har din arbetsbelastning varit en anledning?

- (1) Ja, den viktigaste anledningen
(2) Ja, en av anledningarna, men inte den viktigaste
(3) Nej, det finns andra viktigare anledningar
(4) Tveksam/vill ej uppge

Tack för att du tog dig tid att besvara enkäten!

Vid frågor och synpunkter, kontakta utredning@lr.se

Med vänliga hälsningar,
Lärarnas Riksförbund

LÄRARNAS
RIKSFÖRBUND

**Lärarnas Riksförbund är det akademiska förbundet som
enbart organiserar behöriga lärare och studie- och yrkesvägledare.
Med över 90 000 medlemmar är vi ett av de största förbunden inom Saco.**